

Jak jsem byl spokojený rodič

16. 7. 2010 08:56 - Tomáš Feřtek, čtenost: 1858x, karma: zatím neurčena

[Diskuse \(51\)](#)

Mou patnáctiletou dceru přijali na waldorfské lyceum. Což je malá škola v Praze na Jižním městě. Během jara jsem se tam byl dvakrát podívat na den otevřených dveří a teď jsem zažil setkání rodičů dětí, které na tu školu vzali. A nestačil jsem se divit. Když po léta píšete o tom, co by se mělo v českém školství měnit, a ono se nemění prakticky nic, propadáte malomyslnosti. Přesně tyhle pocity odečítám i z lidí, kteří se snahou o proměnu vzdělání zabývají profesionálně. Marnost nad marností a k tomu telefonní seznam autorů národního obrození. A najednou přijdete na školu, kde všechny ty věci, o kterých vy léta žvaníte, běžně dělají a ještě se tváří, že je to úplně normální.

„Pokud si myslíte, že hlavním smyslem střední školy je, aby se vaše dítě dostalo na vysokou školu, pak jste si asi nevybrali naši školu dobře.“ To byla první věta, kterou nám ředitel waldorfského lycea tehdy na jaře řekl. No, nezní to zrovna jako typické uvítání v době, kdy se střední školy předhánějí, aby ve slábnoucích ročnících ulovily dostatek studentů. Ale pan ředitel to vidí tak, že ty **čtyři roky dospívání jsou v životě člověka příliš důležitá doba, než abychom jí spotřebovali na trénink k přijímačkám** na prestižní vysokou.

Následoval výklad, jak a proč učí jednotlivé předměty, proč se snaží neznámkovat a že je třeba rozvíjet nejen inteligenci, ale i vůli, emoce a sociální dovednosti. A taky něco dělat rukama, takže v téhle škole jsou součástí výuky dílny, což u lycea zrovna obvyklé není. Pak jsme se byli podívat na vyučování a byl jsem upřímně překvapen, že to tak skutečně dělají. Ano, ve fyzice se zrovna vysvětlovaly cívky a indukce, v dějepise Egypt a v chemii hoření, ale evidentně **nešlo jen o to sdělit fakta. Pokaždé to byla především příležitost k přemýšlení, diskusi a týmové práci.**

Naposledy jsem měl podobný udivený pocit v jedné montessori základní škole na Kladně, kde bylo vzdělávání pro děti zcela evidentně každodenní dobrodružství. Jen zcela výjimečně je někdo posadil do lavice a něco jim vykládal. A vůbec nebyl problém, aby se v jedné třídě vzdělávaly děti s velmi různými úrovněmi talentu. Přesto byly výsledky velmi přesvědčivé. Což se pozná třeba podle toho, že s vámi dítě, kterému je deset, mluví jako rovný s rovným a vysvětlí vám, co je na tom, co dělá, zajímavé. **Míra „zpruzenosti“ dětí je na základních školách vůbec dobrý a rychlý identifikátor kvality.**

Jsem relativně kvalifikovaný rodič. Děti máme tři, jeden syn absolvoval elitní pražské gymnázium s osvicenou paní ředitelkou, kde ale většina pedagogického sboru trvala na rigidní představě gymnaziálního vzdělání. Učitelů, kteří by chtěli od studentů něco víc, než jen zopakovat to, co jim předtím sami nadiktovali, bylo jen pár. Druhý syn chodí na technické lyceum v malém městě a jen nahlédnout do té školy je tristní záležitost. **Pokud se někdo obává, že naše školství podlehne „amerikanství“ a nezodpovědným experimentům, tenhle ústav mu můžu bez obav doporučit** (napíšte, dodám kontakt). Takhle, do posledního slova a nástěnky, vypadal můj učňák před třiceti lety. Poctivá základna české vzdělanosti, která se jak husiti na Vítkově umí ubránit jakýmkoli novotám. Já bych tu chcípnul nudou hned za vraty. Proto ten upřímný údiv na waldorfské škole, kde konečně učitelé mluví jazykem, kterému rozumím a který nepůsobí jako hlas ze záhrobí reálsocialismu.

V tuzemských debatách o vzdělání, včetně diskusí pod těmito blogy, dochází k jednomu zásadnímu nedorozumění. **Odpůrci „novot“ jsou přesvědčeni, že se stále snižuje úroveň škol a jejich nároky.** Zastáncům změn podsouvají, že jim jde jen o zprůměrované a nenáročné vzdělání pro všechny. Alespoň za sebe tvrdím, že je to přesně naopak. **Mně na dnešních školách vadí právě to, že po studentech chtějí velmi málo.** Chtějí po nich aby jen zopakovali, co je v učebnici a v sešitě, jen výjimečně, aby opravdu přemýšleli, byli schopní spolupracovat, zacházet s daty a vymyslet něco nového. **Na našem školství mi vadí zoufalá neefektivita.** Těch let, hodin, otrávených dětí, nekonečná nuda a tak mizerné výsledky.

Jasně, jaké bude waldorfské lyceum, to se teprve uvidí. Věci mohou být i jinak, než se na první pohled jeví. Ale nadějně mi to docela připadá.